

Pārskats par atkritumu poligoniem Latvijā 2013. gadā

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 27.decembra noteikumiem Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”, ir apkopojis datus par atkritumu izgāztuvju un poligonu darbību 2013. gadā.

Dati šim apkopojumam tika ņemti no Valsts statistiskā pārskata „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” un poligonu darbības gada pārskatiem, ko poligonu apsaimniekotāji iesniedz, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1032.

Atkritumu veidi ir klasificēti saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumiem Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”. Apglabāšana izgāztuvēs un poligonos [kodi: D1 – “apglabāšana uz zemes vai zemē” (atkritumu apglabāšanas poligonos vai izgāztuvēs); D5 Uzglabāšana speciāli iekārtotos atkritumu poligonos (piemēram, atkritumu ievietošana ar izolācijas materiālu izklātos atsevišķos nodalījumos, kuri tiek noslēgti un ir izolēti viens no otra un no vides)] ir klasificēta saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 26.aprīļa noteikumi Nr.319 “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem”.

Visiem pārskatā iekļautajiem poligoniem ir izsniegtas atkritumu apglabāšanas atļaujas, un sākot ar 2011. gadu Latvijā darbu ir uzsākuši visi paredzētie atkritumu poligoni.

Pārskatā ir iekļauta informācija par apglabātajiem atkritumu apjomiem 13 atkritumu apglabāšanas objektos valstī. 2013. gadā Latvijā darbojās 11 atkritumu poligoni, 1 bīstamo atkritumu poligons, kā arī 1 atkritumu apglabāšanas vieta, kura neatbilst poligona kritērijiem. Kopā tika apglabātas **535863,67** tonnas atkritumu, no tiem nebīstamie atkritumi – **528468,80** tonnas un bīstamie – **7394,87**. Salīdzinājumā ar 2012. gadu izgāztuvēs un poligonos apglabātais atkritumu daudzums ir samazinājies par 12772,77 tonnām jeb 2,38 %. 2013.gadā 7 atkritumu poligonos papildus sadzīves atkritumiem tika pieņemti un apglabāti arī bīstamie atkritumi, kas tika izvietoti speciāli iekārtotās šūnās poligonā, kopumā tādā veidā 2013. gadā tika apglabātas 1075,57 tonnas saistītu azbestu saturoši atkritumi. Kopš 2011. gada Latvijā darbojas specializēts bīstamo atkritumu poligons “Zebrene”, kurā tiek apglabāti tikai bīstamie atkritumi, balstoties uz poligona atkritumu pieņemšanas kritērijiem. Bīstamo atkritumu poligonā “Zebrene” 2013. gadā tika apglabātas 138,66 tonnas bīstamo atkritumu.

Praktiski visās iepriekšējo gadu pārskatos norādītajās izgāztuvēs darbība ir pārtraukta un Valsts statistiskie pārskati „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” par tām 2013. gadā vairs netika iesniegti.

2013. gadā uzskaitīts tikai viens objekts, kurā atkritumi tiek apglabāti poligonam neatbilstošos apstākļos. Objektu apsaimnieko SIA “Kuldīgas komunālie pakalpojumi” un kopumā tajā apglabātas 235 tonnas inerti atkritumu.

Vēl jāmin divi objekti- SIA “Talce” būvmateriālu pārstrādes komplekss un SIA “Kurekss” koksnes pārstrādes komplekss, kuros radītie būvmateriālu un koksnes atkritumi tiek atbilstoši izmantoti izstrādātu karjeru rekultivācijā. SIA “Talce” iesniegtajā Valsts statistiskajā pārskatā „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” par 2013. gadu norādīts, ka uzņēmums veicis 48555 tonnu 170904 klases “Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei” atkritumu apglabāšanu ar kodu D1. Saskaņā ar SIA “Kurekss” iesniegto Valsts statistisko pārskatu „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” 2013. gadā šādā veidā tika apglabātas 4700 tonnas 030101

klases "Mizu un korķa atkritumi", atkritumi apglabāti ar kodu D1. Minētās darbības tiek veiktas saskaņā ar objektiem izsniegto piesārņojošās darbības atļauju, bet ņemot vērā, ka atkritumi tiek izmantoti rekultivācijas veikšanai, tie netiek ieskaitīti kopējā apglabāto atkritumu daudzumā.

Atbilstoši atkritumu izgāztuvju klasifikācijai visas 2013.gadā darbojošās atkritumu izgāztuves un poligonus var uzskatīt par apsaimniekotiem. Pamatojoties uz to un veicot aprēķinus saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes izstrādātām vadlīnijām (*Revised guidelines "Intergovernmental Panel on Climate Change"*), pielietojot Pirmās pakāpes sabrukšanas aprēķinu metodi, Latvijas atkritumu izgāztuves un poligoni 2013. gadā emitēja gaisā **21 316** tonnu metāna, kas ir viena no būtiskajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm.

Vairākās atkritumu poligonos un izgāztuvēs bioloģiski noārdāmo atkritumu sadalīšanās rezultātā izdalītā atkritumu gāze tiek savākta. Tālāk norādīts savāktais metāna daudzums m³, atkarībā no metāna procentuālā satura atkritumu gāzē:

- 1) SIA „Getliņi Eko” slēgtajā izgāztuves daļā un jaunajās apglabāšanas šūnās kopā savākti 9 035 410 m³ metāna;
- 2) SIA „Liepājas RAS” slēgtajā „Šķēdes” izgāztuvē un atkritumu poligonā „Ķīvītes” kopā savākti 643 241 m³ metāna (slēgtajā „Šķēdes” izgāztuvē pēc 2013. gada I kvartāla atkritumu gāzes ieguve tika pārtraukta);
- 3) SIA “ZAAO” poligonā „Daibe” savākti 391 014 m³ metāna;
- 4) SIA “Zemgales EKO” poligonā “Brakšķi” savākti 274 931 m³ metāna.

2013. gadā kopā tika savākti un sadedzināti 10 344 596 m³ jeb **6917** tonnas metāna. Metāna daudzuma aprēķinos pārejai no m³ uz t tika pieņemts, ka metāna gāzes blīvums ir 0,6687 kg/m³.

No kopējā poligonos un izgāztuvēs emitētā metāna 2013. gadā tika savākti **32,45** %. 2013. gadā tika savākts par 454 tonnām jeb 6,56% vairāk metāna nekā 2012. gadā.

1. tabula

Apglabāto atkritumu daudzumi un veidi 2013. gadā

Nr.	Operators	Objekts	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
1	"ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU ORGANIZĀCIJA" SIA, atkritumu poligons "Cinīši", Daugavpils novads, Demenes pagasts	Atkritumu poligons "Cinīši"	020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)		9,98
			040109	Ādu apstrādes atkritumi		1,60
			120102	Melno metālu putekļi un cietās daļiņas		5,30
			120115	Metālapstrādes atkritumi, kuri neatbilst 120114 klasei		88,98
			150101	Papīra un kartona iepakojums		6,98

			150102	Plastmasas iepakojums		5,34
			150106	Jauktais iepakojums		610,86
			150203	Absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri neatbilst 150202 klasei		6,98
			160111	Azbestu saturošas bremžu uzlikas	Bīstami	3,02
			160222	Citur neminēti komponenti		56,60
			170101	Betons		10,98
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		1133,92
			170201	Koks		2,60
			170202	Stikls		8,60
			170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		242,22
			170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	Bīstami	14,30
			170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei		5,88
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	39,10
			190801	Atkritumi no sietiem		127,82
			190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem		350,22
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		46267,74
			200303	Ielu tīrīšanas atkritumi		1038,52
			200307	Liela izmēra atkritumi		88,44
2	"AP Kaudzītes" SIA, atkritumu poligons "Kaudzītes", Gulbenes novads, Litenes pagasts"	Atkritumu poligons "Kaudzītes"	030301	Koku mizas		253,52
			160119	Plastmasa		3,85
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		1151,72
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	51,34

			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		1126,25
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		17,50
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		7715,12
			200307	Liela izmēra atkritumi		182,74
3	Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA" SIA, atkritumu poligons "Janvāri", Talsu novads, Laidzes pagasts	Atkritumu poligons "Janvāri"	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		6,04
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	219,46
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		774,61
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		11,60
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		28820,77
4	"GETLIŅI EKO" SIA, atkritumu poligons "Getliņi", Stopiņu novads	Atkritumu poligons "Getliņi"	170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		26,18
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		300266,20
5	"LIEPĀJAS RAS" SIA, atkritumu poligons "Ķīvītes", Grobiņas novads, Grobiņas pagasts	Atkritumu poligons "Ķīvītes"	170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		4140,37
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		1502,42
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		31742,70
			190702	Izgāztuvju un poligonu filtrāts, kas satur bīstamas vielas	Bīstami	5335,00
6	"Ventspils labiekārtošanas kombināts" PSIA, atkritumu poligons "Pentuļi", Ventspils novads, Vārves pagasts	Atkritumu poligons "Pentuļi"	100101	Kurtuvju pelni		304,38
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	74,46
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		7255,22
			200307	Liela izmēra atkritumi		9232,29
7	"Zemgales EKO" SIA, atkritumu poligons "Grantiņi", Bauskas novads, Codes pagasts	Atkritumu poligons "Grantiņi"	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		33,20
			020204	Notekūdeņu vietējās attīrīšanas iekārtu dūņas		130,10
			150101	Papīra un kartona iepakojums		0,36
			170203	Plastmasa		35,10

			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli7	Bīstami	242,56
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		30,86
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		12,26
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		8288,20
			200303	Ielu tīrīšanas atkritumi		110,92
			200307	Liela izmēra atkritumi		18,94
8	"Zemgales EKO" SIA, atkritumu poligons "Brakšķi" Jelgavas novads, Līvberzes pagasts	Atkritumu poligons "Brakšķi"	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		86,40
			040101	Gaļas atlikumi pēc ādu apstrādes ar kaļķi		51,60
			040102	Atkritumi pēc ādu apstrādes ar kaļķi		65,68
			040104	Hromu saturoši ādu mīcēšanas atkritumi		12,32
			040105	Hromu nesaturoši ādu mīcēšanas atkritumi		3,98
			040106	Notekūdeņu vietējās attīrīšanas iekārtu dūņas, kas satur hromu		9,08
			040108	Hromu saturoši mīcēšanas ādas atkritumi (atgriezumi, putekļi)		9,16
			040109	Ādu apstrādes atkritumi		25,32
			040199	Citi šīs grupas atkritumi		7,96
			150102	Plastmasas iepakojums		230,64
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		39,84
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli7	Bīstami	20,60
			190811	Rūpniecisko notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas dūņas, kuras satur bīstamas vielas	Bīstami	771,18
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		4,80
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		19446,35
			200303	Ielu tīrīšanas atkritumi		0,84
			200307	Liela izmēra atkritumi		58,94

9	"Vidusdaugavas SPAAO" SIA, atkritumu poligons "Dziļā Vāda", Krustpils novads, Mežāres pagasts	Atkritumu poligons "Dziļā Vāda"	170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		34,14
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		18418,07
			200307	Liela izmēra atkritumi		1155,30
10	"Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" VSIA, bīstamo atkritumu poligons "Zebrene", Dobeles novads, Zebrenes pagasts	Bīstamo atkritumu poligons "Zebrene"	061301	Neorganisko augu aizsardzības līdzekļu, koksnes konservantu un citu biocīdu ražošanas atkritumi	Bīstami	34,69
			101111	Sīku stikla daļiņu un stikla pulvera atkritumi, kuri satur smagos metālus (piemēram, no katodstaru spuldzēm)	Bīstami	0,566
			110108	Fosfatizēšanas nogulsnes	Bīstami	25,44
			110109	Nogulsnes un filtrēšanas atkritumi, kuri satur bīstamas vielas	Bīstami	53,00
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	8,82
			190111	Bīstamas vielas saturošas smagās pelnu frakcijas un izdedži	Bīstami	10,01
			190205	Fizikāli ķīmiskās apstrādes nogulsnes, kuras satur bīstamas vielas	Bīstami	6,14
			11	"ALAAS" SIA, atkritumu poligons "Križevniki", Rēzeknes novads, Ozolaines pagasts	Atkritumu poligons "Križevniki"	020104
030199	Citi šīs grupas atkritumi					9,84
100101	Kurtuvju pelni					49,48
100115	Līdzsadedzināšanas izdedži un katlu atkritumi, kuri neatbilst 100114 klasei					30,38
150102	Plastmasas iepakojums					0,40
160222	Citur neminēti komponenti					12,88
170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei					78,12
170201	Koks					0,32
170203	Plastmasa					18,78

			170302	Asfaltu saturoši maisījumi, kuri neatbilst 170301 klasei		45,34
			170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		11,78
			170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei		38,46
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷		43,78
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		407,60
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		153,18
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		16792,36
			200307	Liela izmēra atkritumi		2,98
12	"ZAAO" SIA, atkritumu poligons "Daibe", Pārgaujas novads, Stalbes pagasts	Atkritumu poligons "Daibe"	020299	Citi šīs grupas atkritumi		5,94
			101103	Stikla šķiedru atkritumi		4783,53
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	485,19
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		113,53
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		12157,54
			200307	Liela izmēra atkritumi		536,68
13	"KULDĪGAS KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI" SIA, izgāztuve "Zīles", Kuldīgas novads, Pelču pagasts	Izgāztuve "Zīles"	170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		115,00
			170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		120,00
					KOPĀ:	535863,67

Pārskatu sastādīja:
LVĢMC
Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa

Vladislavs Beļskis
Tel: +371 67770027
e-mail: vladislavs.belskis@lvgmc.lv